

midlertidigt, indtil den endelige Ordning med Hensyn til deres fremtidige Benyttelse kan træffes.

Sporon-Fiedler: Den højtærede Landbrugsminister syntes ret tilfreds med de faldne Udtalelser og viste ogsaa Villie til at ændre Lovforslaget i Henhold til disse Udtalelser. Maa jeg blot sige i Anledning af en enkelt Bemærkning, den højtærede Landbrugsminister gjorde, at jeg har ikke sagt, man skulde have to Maaneder til at samle 24 Spand Heste sammen, men jeg har sagt, at det blev billigere, naar man har god Tid, end naar man skal ud en Eftermiddag og købe dem allesammen. Jeg for mit Vedkommende og sikkert ogsaa den højtærede Landbrugsminister kunde paatage sig at købe dem allesammen i Løbet af et Par Timers Tid, men det bliver blot ikke billigt; det er Sagen.

Det ærede Medlem for Præstø Amts 4de Valgkreds (E. Rasmussen) sagde, at jeg havde frakendt Husmændene al Ævne til Administration eller til at administrere en saadan Ejendom. Nej, det har jeg aldeles ikke, men jeg ved af Erfaring, hvor vanskeligt det er, naar man er vant til at have med store Gaarde at gøre, at bedømme et Husmandsbrug. Jeg har selv som Formand været med til Vurdering af ypperligt dyrkede Husmandslokker, og jeg har mangfoldige Gange følt mig beskæmmet, naar jeg kom ud, fordi Husmændene paa det lille Landbrugs Omraade var meget dygtigere end jeg, saa jeg fandt, det var noget utilfredsstillende, at jeg skulde optræde som Dommer. Men saa maa jeg vel have Lov til at forudsætte den samme Beskedenhed hos Husmændene, at de staar paa samme Maade overfor det store Landbrug, for man kan ikke være Specialist paa alle Omraader. Det er min fulde Overbevisning, at den Mand, der har helliget hele sit Liv til Driften af en stor Gaard, egner sig ikke til Leder af en Husmandsbedrift, som nærmer sig det havebrugsmæssige Landbrug; men jeg kunde tænke mig Muligheden af, at det vilde være lige saa umuligt for en Husmand, som har arbejdet med et lille havebrugsmæssigt Landbrug, at overse en stor Bedrift. Det har jeg sagt, og det staar jeg ved. For øvrigt er der ogsaa flere Punkter i Lovforslaget eller rettere sagt i Bemærkningerne, som netop tager Sigte paa, at det bør være Folk med Administrationsevner overfor saa store Forhold, og dem har jeg tilladt mig at tvivle om, at man fandt indenfor Mejeristernes eller Husmændenes Kreds. Men det

kan jo godt være, der er en enkelt, og med det Kendskab, jeg har til Husmændene, vil jeg antage, at hvis en Husmand er tilstrækkelig modig til at paatage sig et saadant Hverv, vil han ogsaa blive vel-signet med den dertil fornødne Forstand; Embedet plejer jo at give denne.

Det ærede Medlem fra Ruds Vedby (Svendsen) er stadig af den Mening, at den ene Gaard foreløbig skal drives uden Kvæg, fordi man ikke til denne har det fornødne Kvæg; jeg tror dog ikke, det vil være økonomisk fordelagtigt at drive det kvægløse Landbrug med Halm-salg ude paa en af disse Gaarde, specielt naar den er af let Bonitet, hvad jeg antager, begge Gaarde maa siges at være. Det er i og for sig fuldstændig rigtigt, som det ærede Medlem fra Ruds Vedby sagde, at man ikke skulde fordybe sig i Enkelthederne i dette Lovforslag, idet han gaar ud fra, at hele Forslaget bliver lavet om, og saa er dette ingen Nytte til; men det Lovforslag, vi har liggende for os, er jo fuldt af Enkeltheder, baade med Hensyn til Driften, Administrationen o. s. v. Dette har sin Grund i, at Lovforslaget tager Sigte paa to Ting, dels Stordrift af Gaarden, dels Forsøgsvirksomhed, og her er jeg ganske enig i de Udtalelser, der er faldet fra den højtærede Landbrugsminister om, at Inspektørens Virksomhed skal indskrænkes til Stordriften og til at lede de Forsøg, om hvilke han er blevet instrueret af de forsøgskyndige. Jeg mener blot, at naar han skal have nogenlunde frie Hænder og skal kunne disponere fra Dag til Dag, maa han ikke være bundet af 10 Herrer, for saa kan han praktisk talt ikke røre sig.

Dersom den højtærede Landbrugsminister vil fremsætte et nyt Lovforslag, som tager Sigte paa, hvad her er udtalt i Dag: at man indskrænker sig til at overtage Gaardenes Drift fra den 1. April, altsaa om 17 Dage, og udskyder hele den øvrige Side af Sagen vedrørende Forsøgsvirksomhed og Organisation til et senere Tidspunkt, kunde jeg for mit Vedkommende være meget tilbøjelig til at foreslaa, at et saadant Lovforslag blev vedtaget uden Udvalgsbehandling. Der bliver alligevel ikke for megen Tid til at træffe en Ordning. Der skal træffes mangfoldige Bestemmelser, og der bliver et meget stort Arbejde med at sætte sig ind i Forholdene derude, bese alt det, som skal købes, og vrage alt det, som ikke skal købes. Der bliver sikkert ikke for megen Tid, selv om man kunde blive saa hurtigt færdig som om en